
MT 24-25 : JESUS SE PROFETIESE REDE [10]

25:14-30 - Oor getrouheid

No.233

Niemand weet wanneer die Here Jesus gaan terugkom nie (24:36). Daarom moet Jesus se dissipels sorg dat hulle te enige tyd *gereed* is daarvoor (24:42, 44). Hoe kan mens dit verseker? Jy moet *getrou* en *verstandig* lewe (24:45). Wat Jesus daarmee bedoel, verduidelik Hy in die tweede en derde gelykenisse. Ons kyk nou na die derde, dié oor getrouheid - die gelykenis van die muntstukke.

Die gelykenis in 'n neutedop

'n Ryk man gaan op 'n lang reis. Hy vertrou sy besigheid toe aan drie slawe. Hy gee aan hulle verskillende verantwoordelikhede na gelang van hulle vermoëns.

As die eienaar na 'n lang tyd weer tuis kom, moet die slawe verantwoording doen. Dit blyk dan dat die een wat 5 muntstukke ontvang het, daarmee gewoener het en nou 10 het. Net so het die een wat 2 munte gekry het, dit verdubbel. Die een wat net 1 geldstuk gekry het, het dit egter begrawe, en kon dit slegs teruggee.

Die eerste twee slawe ontvang dan lof van die baas. Maar No.3, sy verskonings ten spyte, word veroordeel.

Waarop sinspeel die talente?

Ongelukkig het die idee in ons taalgebruik posgevat dat talente daardie uiteenlopende bekwaamhede is wat ons almal het - die een só en die ander weer sús. Met hierdie vermoëns sal konsensieuse mense dan woeker. Veral is dit in ons skole aan die orde dat kinders so aangemoedig word. Die een wat vinnig kan hardloop, moet hard oefen sodat hy

provinsiale kleure kan kry. Die slim enetjie moet probeer 6 onderskeidings kry. En die een wat kan sing, moet presteer by die kunsfees.

Natuurlik moet kinders aangemoedig word om te presteer. Maar dis nie waaroor die Here hiér praat nie. Dit word duidelik in v.15: elkeen het "volgens sy bekwaamheid" ontvang. Die "talente" kan dus nie op sigself bewaamhede of gawes wees nie.

Die talente verteenwoordig bepaalde take of verantwoordelikhede wat aan elkeen toevertrou is. 'n Talent is nie jou gawe nie; dis jou roeping.

Nog opmerkings oor die gelykenis

Wanneer die baas terugkom, sê hy dat die getroue slawe oor "min" getrou was (21, 23). Aan die ander kant gebruik die Here egter doelbewus die idee van 'n "talent" vir dit wat aan die slawe toevertrou is. En dit was allermins iets gering.

'n Talent was in die eerste instansie 'n gewigsmaat - ongeveer 30 kg. Maar 'n talent goud of silwer of koper kon uiteraard ook as betaalmiddel dien. Die waarde sou afhang van die betrokke metaal, maar selfs 'n talent koper was baie werd - om nie te praat van silwer of goud nie. Mens sou dit rofweg kon kwantifiseer. Destyds het 'n tipiese arbeider 1 denarius per dag ontvang. Dit het 3,64 gram silwer verteenwoordig (die woord wat in v.18 met "geld" vertaal word, beteken letterlik silwer). Dit beteken dat 'n talent silwer meer as 8000 daglone werd was, oftewel meer as 20 jaar se salaris. G'n wonder nie dat die Nave's Topical Bible sê: "Five talents would make one a multi-millionaire."

Was dit wat aan die slawe toevertrou is dus baie of min? Die antwoord is eenvoudig. In vergelyking met hierdie wêreld se waardes is enige taak wat die Here aan jou toevertrou, enigiets wat ewigheidswaarde het - hoe gering ook al - fabelagtig baie werd.

Maar selfs die kosbaarste roeping wat die Here in hierdie lewe op 'n mens kan lê, is soos niks in vergelyking met die getrouheidsloon wat jy in die

hiernamaals daarvoor sal ontvang.

"Na 'n lang tyd" het die baas gekom en van die slawe "rekening gevra" (19). Die Here gebruik 'n standaard handelsterm hier: om die boeke te laat klop, om uitstaande skuld te betaal of te vorder.

Die eerste twee slawe kry lof en loon. Hulle word goed en *getrou* genoem. As loon kry hulle groter verantwoordelikhede. En soos die Here Jesus se loon aan die einde van Sý wedloop "vreugde" was (Hb 12:2), so gaan ook hierdie getroue slawe "vreugde" binne.

Let op dat die idees van meerdere verantwoordelikheid en vreugde in die hiernamaals nie teenstrydig is nie; intendeel. Die vreugde sal juis in die meerdere verantwoordelikheid lê. Om nóg meer vir die Here te kan doen, sal die hoogste vervulling wees.

As die ontroue slaaf gekonfronteer word oor sy ontrouheid, is hy vol verskonings - tipies soos alle lyf-wegstekers. Maar sy probleem verskil nie veel van die vyf dwase maagde nie. Waar die meisies nie ingestel was op God se toekoms nie, was hierdie dienskneg nie ingestel op God se hede nie - maar ook nie begaan oor Sy toekoms van afrekening nie.

Nog meer, hy glo aanval is die beste verdediging, want hy voer aan dat dit eintlik die baas se persoonlikheid en onredelike verwagtinge is wat hom daarvan weerhou het om sy roeping uit te leef.

Hierdie man se ontrou is duidelik net 'n simptoom van 'n dieperliggende probleem. Hy is selfsugtig en dislojaal. En iemand wat só met sy baas praat, het nie respek vir hom nie. Want hy beskuldig die eienaar dat hy 'n veeleisende man is, sonder begrip of geduld, en dat hy vat wat hom nie toekom nie.

Ons moet dus nie verbaas wees as diegene wat in die regte lewe soos hierdie ontroue slaaf is, in die verdoemenis eindig nie. Al is hulle voor die wederkoms in die kerk, ken hulle nie die Here nie. Want wie Hom in Sy heiligheid ken, kan nie só oor Hom dink of só met Hom praat nie.

Ons mag dit nie miskyk nie dat dit hier oor die ewige saligheid en die ewige verdoemenis gaan. Al vier stories eindig met 'n skrikwekkende

waarskuwing teen - soos dit hier gestel word - "die diepste duisternis daarbuite", waar mense "huil en op hulle tande kners."

WAT SÊ HIERDIE GELYKENIS VIR ONS?

1. Hier is troos vir ons met ons gebrekkige gawes.

Eerstens vra die Here nie van ons méér as waartoe ons in staat is nie. Ons roeping is immers in direkte verhouding met ons vermoëns.

Tweedens kry die eerste twee slawe presies dieselfde loon, al het een meer as twee maal meer los gewoeker as die ander. Jesus gebruik identies dieselfde woorde as Hy hulle loon beskryf (21, 23).

Dis natuurlik presies wat die Here hier wil tuisbring. Dit gaan nie oor prestasie, produktiwiteit en resultate nie; maar oor *getrouheid* (let op hoe dit in v.21 en 23 beklemtoon word). Ons kan vir seker aanvaar dat die een-talenter, as hy maar getrou was aan sy relatief beskeie roeping, presies dieselfde woorde van waardering en loon sou gehoor het.

Diegene met groter vermoëns en meer geleenthede is dus nie in 'n beter posisie nie.

Het jy al gewonder waarom dit kwansuis die een-talenter is wat misluk? Die Here wil by ons inprent dat getrouheid nie net ter sprake is in die sogenaamde belangrike en groot take nie. Trouens, dis juis die klein dingetjies wat ons so maklik nalaat.

2. Laat ons die erns van die roeping wat die Here op ons plaas, nie onderskat nie.

Die vyf-talenter het vyf ekstra talente losgewoeker, terwyl die ander man net twee ekstra gemaak het. Sekerlik het die eerste man 'n klompie dinge in sy guns gehad. Hy het van meet af meer vermoëns gehad, en hy het meer talente gehad om mee te woeker. Maar daar is nog iets wat ons moet raaksien. Hy het "dadelik" aan die werk gespring (16, NAV). Hy het nie gras onder sy voete laat groei nie; hy het die tyd uitgekoop; hy het die dringendheid van sy roeping ernstig opgeneem.

Min dinge in ons Christenskap is belangriker as die erns waarmee ons dit bejeen. As ons waarlik glo

wat die Bybel ons leer oor ons toekomstige verantwoording aan die Here oor ons lewe hier en nou, móét ons mos ernstig wees oor ons roeping. Só onlosmaaklik is die verband tussen geloof en gehoorsaamheidserns, dat die Bybel laasgenoemde aan ons voorhou as 'n lakmoestoets vir die egtheid van ons redding. Is dit nie presies wat die vorige gelykenis op ons hart wil druk nie?

3. Hierdie gelykenis vernietig die idee van ledige Christenskap en 'n domineeskerk.

Soos oor en oor in die Skrif, word hier nogeens beklemtoon dat daar nie iets soos 'n passiewe Christen is nie. Elkeen van ons het 'n roeping. En daarin moet ons getrou wees as ons die lot van die derde slaaf wil vermy.

Luister wat sê die Here van blote kerkgangers en selfvoldane banksitters: hulle is sleg en lui en nutteloos (26, 30). Kan ons regtig die gelykenis só op passiewe kerkmense toepas? Wel, dink vir 'n oomblik oor slaaf 3. Hy was nie boos nie; hy het nie sy talent op vrouens, dobbel en drank verkwis nie; trouens, hy het dit versigtig opgepas en dit ongeskonde aan sy baas terugbesorg.

Mens hoef net niks te doen, om as sleg, lui en nutteloos deur die Here bevind te word!

En luister wat sê die Here Jesus is sulke mense se lot: hulle sal in die diepste duisternis gegooi word, waar hulle sal huil en op hulle tande kners!

4. Wat as ek moeg word in en vir my roeping?

Die antwoord is eenvoudig: *Byt vas! Volhard!*

Dit word vertel dat 'n elfde eeuse Duitse koning, Henri III, totaal uitgekuier geraak het vir die eise en intriges van sy troon. Hy doen toe aansoek by 'n klooster met die oog op 'n lewe van rustige bepeinsing. Die hoof van die klooster was baie skepties. "U Majesteit, verstaan u dat u 'n eed van gehoorsaamheid sal moet aflê? Vir u as koning sal dit uiters moeilik wees, indien nie onmoontlik nie".

"Vir die res van my lewe sal ek nooit u gesag bevraagteken nie; ek sal u in alles puntenerig

gehoorsaam", was Henri se reaksie. "Goed", sê die priester toe, "ek sal u sê wat, gaan terug na u troon en dien getrou waar die Here u geplaas het!"

Op Henri III se grafsteen is uiteindelik geskryf: "Deur gehoorsaamheid en volharding het die koning geleer om te regeer."

5. Die pad van getrouheid is 'n pad van groei.

Na een vers het ons nog nie gekyk nie: vers 29. Hierdie is 'n koninkryksbeginsel wat ook in Mt 13:12 uitgespel word.

Getroue werkers van die Here groei in genade en vrug; maar ontroues verloor ook wat hulle gehad het.

Mens verloor wat jy nie gebruik nie; stilstand is agteruitgang; niksdoen is kwaaddoen. Maar getroue volharding lei tot steeds méér vrug.

As ek en jy maar kan beleef wat ons in die Here se lewe sien: meer en meer vrug tot die einde toe!

Dwarsdeur Sy lewe was Hy absoluut getrou aan Sy hemelse Vader. Maar Sy dienswerk het met 'n verbysterende hoogtepunt geëindig. Nooit was Hy getrouer, en nooit het Hy grootser werk gedoen, as op Golgota nie. Sonder die kruis sou al Sy wonders en heerlike lering bloedweinig vir ons beteken het. Maar dis eers toe Hy uitgeroep het, "Dit is volbring!", dat ons verlossing finaal bewerkstellig en verseël is. En 'n wonderliker klimaks kan mens nie bedink nie.

O Here, help ons om in ons dienswerk van heerlijkheid tot heerlijkheid te groei!

Nico van der Walt

* Nico v/d Walt onderskryf die historiese, internasionale en reformatoriese 1689 Baptistebelydenis, asook die Belydenis van Sola 5, 'n assosiasie van Godgesentreerde evangeliese gelowiges in Suider-Afrika.

* Subskripsies, adresveranderings, kansellاسies en korrespondensie: Posbus 2120, Mosselbaai, 6500; (vanaf 1 Okt 2012: Postnet Suite No.148, Privaatsak X 1, Northcliff, 2115).

E: nico.vanderwalt@reformed.org.za Tel. 082 848 9396.

* Blogs: www.e-preke.blogspot.com (met skakels na nóg 4 blogs)

* Weekliks word 'n preek soos hierdie wêreldwyd per e-pos gestuur aan mense wat dit persoonlik aangevra het.

* Geen kopiereg. Dupliseer gerus. Of stuur elektronies verder.

* Preekopnames: E: info@nunide.org.za; T: 012-808 3906